

**Tillsynsrapport
2014
Tvätteribranschen
Mars 2015**

stockholm.se

Tillsynsrapport 2014 Tvätteribranschen
Mars 2015

Dnr: 2015-005067
Utgivare: Miljöförvaltningen
Kontaktperson: Ulrika Iversen

Innehåll

Beskrivning av branschen	5
Miljöarbetet inom branschen	6
Kemtvättar	6
Matt- och vittvättar	8
Indikator för tillståndet i branschen	8
Sammanställning tillsynsarbete	9
Kemtvättar	9
Matt- och vittvättar	10

Beskrivning av branschen

Branschen omfattar kemtvättar, mattvättar och vittvättar.

Kemtvättar är tvättinrättningar där perkloretylen eller andra organiska lösningsmedel förbrukas. Enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen gäller anmälningsplikt för kemtvätt:

C 39.30 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 1 kilogram i kemtvätt.

Det finns 44 anmälningspliktiga tvätterier i Stockholm, ett företag har försvunnit sedan föregående år. Det är ofta små, konjunktur-känsliga verksamheter som har ett stort behov av myndighetens stöd och rådgivning. Branschen har en hög frekvens av ägarbyten - antalet kemtvättar är dock relativt konstant. Kemtvättarnas negativa påverkan på miljön ligger främst i användningen av perkloretylen, som är ett flyktigt organiskt ämne (VOC) och är giftigt för miljön. Tillsynen bidrar till att minska risken för spridning av perkloretylen i miljön, via luftutsläpp och avfall, genom att brister i hanteringen identifieras och åtgärdas. De flesta kemtvättar tvättar även vittvätt i mindre omfattning. Tillsynen finansieras av fasta tillsynsavgifter.

Mattvätt och vittvätt (restaurang/hotelltvätt) är inte anmälningspliktigt. Miljöpåverkan utgörs främst av en stor energi-, kemikalie- och vattenförbrukning. Det finns nio anläggningar i staden som tvättar 100 kg/dygn eller mer. Tillsynen finansieras genom fasta tillsynsavgifter för de företag som tvättar mer än 1000 kg/dygn och timavgifter för de som tvättar 100-1000 kg/dygn.

Miljöarbetet inom branschen

Kemtvättar

Tillsynen på kemtvättar är främst inriktad på förebyggande åtgärder och sker genom kontroll av kemikalie- och avfallshandlingen samt verksamhetsutövarnas egenkontroll. Genom de årliga rapporterna har miljöförvaltningen kontroll över användningen av perkloretylen och efterlevnaden av de föreskrifter som gäller för utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC). Förvaltningen får också in uppgifter om mängden farligt avfall.

Verksamheterna besöks vart tredje år samt vid nyanmälningar av verksamheter respektive klagomål.

Stockholms kemtvättar har ur ett nationellt perspektiv en modern maskinpark med låga utsläpp. Detta beror på ett tidigt systematiskt tillsynsarbete gentemot branschen, delvis i samarbete med branschorganisationen. En följd av det arbete som genomförts är att andra miljöförvaltningar och organisationer frekvent efterfrågar information och stöd. Därutöver efterfrågas information av allmänheten, personer som funderar på att starta eller överta kemtvättverksamheter samt fastighetsägare och konsulter som befarar markföroreningar.

Förutom regelbundna besök vart tredje år är företagen förelagda att komma in med en årsrapport under första månaden varje kalenderår. Rapporten innehåller en redovisning av lösningsmedelsförbrukning, beräknad lösningsmedelsförlust per kilo tvätt samt mängd borttransporterat farligt avfall.

35 av verksamhetsutövarna har skickat in årsrapporten för år 2013 i tid, d.v.s. senast den 31:a januari 2014. Sex verksamheter har efter muntlig påminnelse rapporterat senast i februari. Två företag har inte kommit in med någon årsrapport eftersom verksamheterna startat under år 2013. Att 35 av företagen har skickat in rapporten i tid är en något förbättrad siffra jämfört med för årsrapporteringen för år 2012. Några verksamheter hade inte redovisat avfallet i rapporten, men har kompletterat med den uppgiften i efterhand.

Beräkningen av lösningsmedelsförlust är ett av de viktigaste verktygen för att kontrollera kemtvättsbranschens påverkan på miljön. Lösningsmedelsförlusten, (i procent), beräknas genom att dividera förbrukningen av lösningsmedel med mängden tvättat gods. Mängden tvättat gods utgörs av antalet tvättomgångar multiplicerat med trumkapaciteten. En trend med minskande utsläppsförluster har pågått länge och beror till stora delar på en modernisering av maskinparken och en förbättrad skötsel av densamma. För att motivera fortsatt arbete med att ytterligare minska utsläppsförlusterna skärpte förvaltningen målsättningen från 2 % till mindre än 1,5 % för fyra år sedan. Kravet på max 2 % återfinns i förordningen (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel.

Faran med utsläpp av perkloretylen är att det är cancerframkallande, reproduktionsstörande och kan påverka nervsystemet, levern och njurarna. I årsrapporterna för år 2013 redovisar inga verksamheter utsläppsförluster på över 2 %. Fem anläggningar klarade inte målsättningen på mindre än 1,5 %. Resten, d.v.s. 39 anläggningar, klarade målet. I årsrapporteringen för år 2012 var det sju verksamheter som inte klarade den målsättningen. Således blev det en förbättring år 2013 jämfört med året innan. De fem företagen som inte klarar 1,5 %-målet har informerats om att utsläppsförlusten bedömts som hög och att åtgärder måste vidtas. Exempel på åtgärder som kan vidtas är maskinservice med byte av gamla packningar, förlängda torktider av tvättat gods samt längre/hårdare urkokning av destillatorslammet. En annan orsak till utsläppsförluster på 1,5 % eller mer kan vara tvätt av mocka och andra material som är svårare att torka ut lösningsmedlen ur.

Vid anmälan av nya verksamheter eller ny verksamhetsutövare inspekteras verksamheten. Verksamhetsutövaren får då skriftliga råd och ett föreläggande om att komma in med en årsrapport avseende utsläppsförluster av lösningsmedel och borttransport/lagring av farligt avfall. Arbetet med anmälningar timdebiteras.

Tillsynsbesöken som utförts påvisar en stor spridning av kunskapsnivån vad avser miljöarbetet. De vanligaste bristerna rör förvaringen och märkningen av det farliga avfallet och att en förteckning över verksamhetens kemikalier saknas.

Under kommande år kommer fokus ligga på att:

- få in rapporterna i tid för att kunna hantera dessa rationellare.
- arbeta vidare för att ingen verksamhet ska ha utsläppsförluster på 1,5 % eller mer.
- det numera förbjudna ämnet R22 inte används som köldmedium i kemtvättmaskinerna. R22 har varit förbjudet att fylla på, men fr.o.m. 1 januari 2015 är det helt förbjudet att användas.

Matt- och vittvättar

De som tvättar mer än 100 kg/dygn inspekteras med ett intervall på sex år och kommer närmast att inspekteras år 2017. De två största företagen som tvättar mer än 1000 kg/dygn inspekteras med ett intervall på tre år och kommer även de att inspekteras år 2017.

De två största företagen har inspekterats under år 2014. Comforta, som tvättar vittvätt, fick vid inspektionen anmärkning på förvaringen av kemikalier och Stockholms industritvätt, som tvättar entrémattor, uppmanades att provta utgående vatten. Resultatet visade på förhöjda halter kadmium, krom, zink och suspenderad substans, vilket kunnat avhjälpas med förlängda uppehållstider för vattnet innan det släpps på avloppsnätet.

Indikator för tillståndet i branschen

Indikator och årsmål

Indikator	Årsmål
Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %	100 %

89 % av verksamheterna uppfyller målet.

Sammanställning tillsynsarbete

Kemtvättar

Objekt	Årsrap.		Årsrap.		Besök	Kommentar
	inkommen		status			
	ja	epm nej	ua	kåb		
Abrahamsbergs ktv	x		x		J	
AG Tvätten	x		x		N	
Anton tvätt	x		x		J	
Brommaplans ktv	x		x		N	
Brödernas snabbtv.	x		x		J	
Christians ktv	x			x	N	Utsläpp \geq 1,5%
City kemtvätt	x		x		J	
City Snabbtvätt	x		x		J	
Dandy Press	x			x	N	
EG tvätten	x		x		J	
Eko tvätt i Sthlm	x		x		N	
Fruängens snabbkem	x			x	N	
Globentvätten		x	x		N	
Götgatans snabbkem	x		x		N	
Hagsätra ktv	x		x		J	
Hötorgstvätten	x			x	N	
K & D Ktv & Skr				x	N	Nystartad 2013
K.G. Svenssons ktv	x		x		N	
Karla kem	x			x	N	
Kemtvättsgruppen	x		x		N	
Kungsholmens snabbt.		x	x		N	
Kungstvätten		x	x		N	Nedlagd 2014
M D Ktv & Skr				x	N	Nystartad 2013
Martins Gardinserv.	x		x		J	
Menges Tvättereri	x		x		N	
Nya Ringens Kem	x		x		N	
Oxens kem & skr.	x		x		N	
Piccolotvätten	x		x		N	
Rio kemiska tvätt	x		x		N	
Roslagsgatans ktv	x		x		J	Utsläpp \geq 1,5%
Royal ktv		x	x		J	
RTA Press & ktv	x		x		J	
Rådmans ktv & skr.		x	x		N	
Skarpnäcks kemtvätt	x		x		J	
Sofiatvätten	x		x		J	Utsläpp \geq 1,5%

Tillsynsrapport 2014 Tvätteribranschen
10 (10)

Söder snabb ktv	x		x	N	
T.G. Wahlströms		x	x	J	
Tvättkompaniet i S.	x		x	N	
Tvättmäster	x		x	N	
Tvätt-Staffån	x		x	J	
Tvättstället	x			x	N
Vasa kem	x		x	J	Utsläpp \geq 1,5%
Åsens tvätt	x		x	N	Utsläpp \geq 1,5%
Östermalms tvätts.		x	x	N	

epr = efter påminnelse

ua = utan

anmärkning

kåb = komplettering/åtgärd behövs

Matt- och vittvättar

Objekt	Tvättar >1000 kg/dygn	Tvättar 100-1000 kg/dygn
Comforta	x	
Stockholms Industritvätt	x	
AA Tvättgruppen		x
Akallatvätten		x
Herr Entrématta		x
Nordic Sea Hotel		x
Orienttvätt		x
Tvätteriett		x
Ängbytvätten		x